

دولت قصد فروش مدارس خیرساز را ندارد

پس از آنکه جزئیات طرح مولدسازی املاک مزاد دولت اعلام شد، دوزوزرات خانه جهاد کشاورزی و آموزش و پرورش لیست امول مزاد خود را اعلام کرده و این لیست در سامانه **www.pga.pd.ir** در اختیار عموم مردم قرار گرفت.
پس از آن و از روز گذشته شایه قرار گرفتن مدارس در لیست مولدسازی از سوی برخی خیران و در شبکه‌های اجتماعی، مطرح شده و نگرانی‌هایی را ایجاد کرده بود. به‌طوریکه یکی از موسسه‌های خیریه در نامه‌ای خطاب‌به‌وزیر آموزش و پرورش نگرانی خیرین را در این مورد مطرح کرد.
به نظر می‌رسد سوتفاهم‌هایی در این ماجرا ایجاد شده که با بررسی سامانه مولدسازی شفاف می‌شود. در این راستا، حسین قریانزاده، رئیس سازمان خصوصی‌سازی نیز به ایسنا توضیح داد: برای اینکه ماجرا شفاف و مشخص باشد که منابع حاصل از املاک مزاد صرف هزینه‌های جاری نمی‌شود، در سامانه پروژه‌هایی که قرار است منابع در آنجا هزینه شود نیز مشخص شده است.
مدارس خیرساز نیز در لیست این پروژه‌ها قرار گرفته و قرار است با این منبع تکمیل شوند.
بنابراین این مدارس مزاد نیستند و خیرین به اشتباه گمان کردند مزاد هستند.
از سوی دیگر دبیرخانه اجرائی مولد سازی املاک مزاد وزارت آموزش و پرورش در اطلاعیه‌ای اعلام کرده است که هیچ‌یک از مدارس خیرساز در طرح مولدسازی قرار نگرفته است.
املاکی که مالکیت آن به نام دولت و دولتی‌ساز نباشد اساساً نمی‌تواند در مسیر مولدسازی قرار بگیرد.

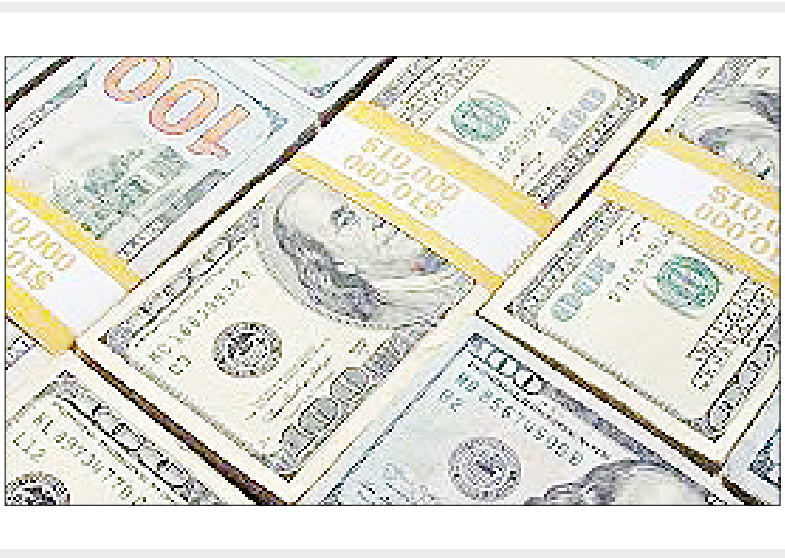

جلوگیری از تخلفات بانکی و پولشویی با توسعه بانکداری الکترونیک

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی اعلام کرد که با توسعه خدمات مالی و بانکی الکترونیک و دیجیتال شفافیت بیشتری در این حوزه ایجاد می‌کنیم و جلوی برخی تخلفات مانند پولشویی و غیره را خواهیم گرفت.
به گزارش ایسنا، مه‌ران محر میسان در نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت با اشاره به فرآیند توسعه بانکداری الکترونیک در سال‌های اخیر در کشور اظهار کرد: هنوز شاهد برخی تخلفات مانند خلق پول، گمشدن رد پول که باعث مشکلاتی مانند پولشویی و قاچاق می‌شود هستیم که امیدواریم با توسعه خدمات مالی و بانکی دیجیتال شفافیت دیگری در این حوزه ایجاد کنیم. وی اضافه کرد: هرچه در سال‌های گذشته در حوزه دسترسی مردم به حساب‌های بانکی و انجام عملیات بانکی به‌صورت دیجیتال پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم و رتبه بالایی در جهان و منطقه داریم اما در حوزه تسهیلات بانکی به ویژه تسهیلات خرد بانکی نیاز به توسعه و پیشرفت بیشتری داریم و دلیل آن هم مشکلاتی در حوزه اعتبارسنجی است، وی تأکید کرد: در سال آینده هدف اصلی ما توسعه خدمات بانکی دیجیتال مانند تسهیلات خرد بانکی و ارائه آن به مردم بر سبستر دیجیتال است و پرداختن به اعتبارسنجی مهم‌ترین هدف در زمینه فناوری‌های نوین بانکی در سال ۱۴۰۲ خواهد بود.

گزارش «تجارت» از وضعیت نابامان بازار ارز؛

عبور دلار از سقف تاریخی

پس از حذف ارز ۴٬۲۰۰ تومانی، دولت به سمت تک نرخی کردن ارزی‌پیش می‌رفت‌ اما در نهایت اعلام کرد که نرخ ارز باید در محدوده ۲۸ هزار تومان تثبیت شود که حالا می‌بینیم به فاصله کمتر از یک ماه، تفاوت قیمت آن با نرخ ارز در بازار آزاد به حدود ۶۵درصد رسیده است. وی با بیان اینکه بارانه دولت در حوزه ارزی باعث ایجاد رانت و فساد در شده است، افزود: سالیهاست که بخش خصوصی در حال تکرار این نکته است که تثبیت نرخ ارز موجب بی ثباتی اقتصاد و کاهش ارزش پول ملی می‌شود اما دولتمردان هنوز نتوانسته‌اند راهکاری ارائه دهند تا نرخ ارز، تک‌نرخی باشد. عباد در مورد راهکار جلوگیری از تکانه‌های ارزی، گفت: در راهکار اصلی برای کاهش بی ثباتی حوزه ارز وجود دارد؛ راهکار نخست مربوط به اصلاح بودجه نویسی دولت می‌شود زیرا شیوه فعلی بودجه نویسی نتیجه‌ای جز ایجاد تورم و افزایش نرخ ارز نداشته است. وی افزود: در این نوع بودجه نویسی دولت با کمبود در آمد مواجه و برای جبران کمبودها ناچار به چاپ پول و تأمین منابع خارج از چارچوب بودجه می‌شود که همین مساله به تورم و کاهش ارزش پول ملی دامن می‌زند. راهکار دوم اصلاح سیاست‌های ارزی و تک نرخی کردن ارز

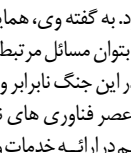
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران اضافه کرد: اصلاح سیاست‌های ارزی و اصلی‌ترین آن تک نرخی کردن ارز راهکار دوم برای ثبات بخشی به بازار ارز است. عباد افزود: در حال حاضر ما نمی‌دانیم نرخ ارز چه عددی است زیرا ده‌ها نرخ ارز در اقتصاد ایران وجود دارد به عنوان مثال اگر دو بازرگان در یک شرایط ثابت بخواهند کالا وارد کنند در نهایت دو نرخ متفاوت برای یک ارز می‌گیرند.
بازرگانی که رانت و رابطه بیشتری داشته باشد سود بیشتری می‌برد.

پیش بینی پذیری اقتصادی به صفر رسیده است

وی تصریح کرد: نکته مهم آنکه بی ثباتی نرخ ارز موجب شده‌توان آینده‌رپیش بینی کردو به همین دلیل فعالان اقتصادی دچار ضرر و زیان‌های بسیار زیادی شده‌اند؛ به عنوان نمونه صبح امروز در اتاق تهران جلسه‌ای با شرکت‌های فعال در حوزه پیمانکاری پالایش نفت و گاز داشتیم که می‌گفتند به دلیل بی ثباتی نرخ ارز و عدم پیش بینی اقتصاد ضرر زیادی کرده‌اندو عملاً بسیاری از پروژه‌های ما متوقف شده‌است.

اگر بانک‌ها نبودند «هدفمندی یارانه‌ها» اجر انمی شد

ولی اگر چرخش نکرد دیگر پول نیست و صرفاً یک دارایی است و تنها اگر ارزش آن را بپذیرند، پول خواهد بود.قائم مقام بانک مرکزی تصریح کرد: بنابراین دنیا در یک دو راهی قرار دارد، یا خودش را به جایی که باید برساند یا تماشاگر باشد یا با چرخش پول به آنها ظلم

شود. به گفته وی، همایش‌های اینگونه منوط به این است که بتوان مسائل مرتبط با جمع بندی‌ها را عملیاتی کرد و ما در این جنگ نابرابر و مهم به پیروزی نزدیک کند. امروز در عصر فناوری‌های نوینی هستیم که تحولات مختلفی هم در ارائه خدمات و هم در عرصه محصولات واردبازی شده و هم اینکه مشتریان و استفاده کنندگان و مردمانی که از این امکانات استفاده می‌کنند، هم دارای نیازهای مختلفی هستند.قائم مقام بانک مرکزی اظهار داشت: همچنین با بستر تغییر یافته‌ای به نام نیاز مشتریان هم مواجه هستیم لذا باید بتوانیم نیاز را جواب دهیم و حواس ما هم باشد که دشمنان می‌توانند از آن استفاده کنند و امنیت ما مهم است و مشتریان ما هم نیاز به حفاظت از داده‌های خود و حریم شخصی‌شان دارند که حائز اهمیت است.ابوالحسنی گفت: پول امروز یکی از مسائلی است که در حریم خصوصی و شخصی تعریف می‌شود و ما باید بتوانیم امنیت آن را تأمین کنیم. وی تصریح کرد: در فناوری‌های تحول آفرین مثل موضوع بلاک چین، انواع پول‌ها در آن به وجود آمد. یک موضوع نیز زیست بوم است که باید در کشور و منطقه آن را تعریف کنیم و عقب‌ناشیم تا آینده‌ا بسازیم. دومین موضوع بحث امنیت و حریم خصوصی و موارد مرتبط با آن است و

بیت‌کوین در آستانه حرکتی تهاجمی

آن را معکوس کرد. به گفته جیک وویاستیک، تقریباً درست در اوج آگوست این ناحیه رد شد اما روز جمعه یک شمع سالم به دست آورد. اگر بیت کوین در شمع روزانه به بالای ۲۵هزار و ۳۴۴ دلار برسد، جیک وویاستیک معتقد است که می‌تواند به سرعت احتمالاً تا ۳ هزار دلار افزایش یابد که حوزه مهمی در سمت عرضه و تقاضاست. تحلیل جیک وویاستیک نشان می‌دهد که اگر بیت کوین بتواند حجمی را بر اساس قیمت پایه بیابد، می‌تواند

قرار دارد که یا خودش را برساند به آنچه باید برساند یا تماشاگر شود تا با پول و چرخش پول مورد ظلم قرار گیرند. برخی کشورها پول خودشان را از سال ۱۹۴۵ و بعد از جنگ جهانی دوم، جهانی کردند، ابتدا قطعند که پول، فقط پول ما.

پول ما به قدری قابل اطمینان است که معادل طلاست. هر کسی طلا بپورد، می‌تواند پول ما را بگیرد. ابوالحسنی افزود: این روش تا سال ۱۹۷۳ بود و بعد رابطه دلار و طلا قطع شد و هر پولی سعی کرد تا خودش را به جای وصل کند. بالاخره نظم نوین پولی به نفع دلار چرخش کرد. اما اگر عقب بقیتم معلوم نیست که در آینده نظم نوین پول ما چگونه به قهقهرا خواهد برد. وی درباره تبعات مثبت و منفی پول‌های نوین، افزود: اگر چه امروز به بهره برداری از پول‌های نوین رسیده ایم اما اینکه این پول در کنار فناوری‌های نوین چه بر سر زندگی بشر خواهد آورد، خدا می‌داند. قائم مقام بانک مرکزی اظهار داشت: آیا پول زندگی را هموار و تسهیل می‌کند یا سخت‌تر خواهد کرد؟ معلوم نیست. اساساً این پول چیست؟ آیا پول است یا اعتبار؟ پول وسیله انتقال است یا وسیله اعتبار؟ پول‌های انحصاری خصوصیت شان این است که اعتماد از بین نرود زیرا اعتماد اگر از بین برود دیگر پول، پول نیست. ابوالحسنی افزود: اگر استفاده کنندگان اطمینان و اعتمادشان از دست برود، دیگر نمی‌توان اسم آن پول گذاشت. دو خاصیت مهم وجود دارد؛ یکی خود پول که هیچ است، یکی چرخش پول که همه چیز است. همه پول‌هایی که صحبت می‌کنیم، باید گردش کنند

گروه اقتصاد کلان: نهمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت در حالی آغاز به کار کرد که وزیر اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی علی‌رغم اطلاع‌رسانی قبلی شرکت نکردند. به گزارش خبرگزاری تسنیم؛ نهمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت در حالی آغاز به کار کرد که وزیر اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی علی‌رغم اطلاع‌رسانی قبلی شرکت نکردند. اصغر ابوالحسنی در نهمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت اعلام کرد: رییس کل محترم به خاطر جلسه‌ای که داشتند نتوانستند در این همایش حضور یابند وانشالله در اختتامیه خدمت‌ایشان خواهیم بود. مهم‌ترین هدف اقتصادی بانکداری الکترونیک افزایش سودآوری است ولی یک بال این مهم کاهش هزینه است؛ افزود: کاهش هزینه سود را افزایش میدهد که بانکداری دیجیتال بطور عمده می‌تواند هزینه‌ها را کاهش دهد. البته تحولات داخلی کشورها نیز می‌تواند در این هدف اثرگذار باشد. وی با تأکید بر اینکه در هدفمندی یارانه‌ها اگر بانک‌ها نبودن این طرح به سرانجام نمی‌رسید؛ گفت: آن‌زمان ما خودمان هم فکری می‌کردیم ممکن است سیستم بیتدل‌ولی نشد و کار جلو رفت. این مقام مسوول در بانک مرکزی ادامه داد: همان بانکداری الکترونیک که در هدفمندی یارانه‌ها ما کمک کرد امروز به جایی رسیده که در سطح منطقه و جهانی خیلی عقب‌ناشیم چه بسا بانکداری ما برای کشورهای در سطح خردمان و آسیای جنوب غربی می‌تواند الهام بخش باشد هر چند سرت پیشرفت دنیا با یاداست و پول‌های جدیدی بانکداری الکترونیک در دسترس‌تر می‌کند. ابوالحسنی با بیان اینکه جنگ پول‌هاست که در قالب جنگ و تحریم خودش را نشان میدهد؛ تصریح کرد: دنیا در یک دوراهی

به گفته جیک وویاستیک تاجر، بیت کوین (BTC) در آستانه حرکتی تهاجمی است. وی در یک توییت، حرکت‌های بالقوه بیت کوین را تجزیه و تحلیل و اشاره کرد که این ارز دیجیتال در حال وارد شدن به شکاف حجمی است و این پتانسیل را دارد که از ۲۹هزار و ۲۵۰ تا ۳۰هزار و ۴۰۰ دلار به سمت منطقه عرضه حرکت کند. به گزارش ایسنا به نقل از کرپتو، تجزیه و تحلیل وویاستیک نشان می‌دهد که بیت کوین در حال حاضر در یک

عباد اظهار کرد: بی ثباتی نرخ ارز تأثیر بسیار بدی روی اقتصاد کشور گذاشته است و تجار نمی‌توانند هیچ پیش بینی‌ای از آینده داشته باشند؛ وضعیت به شکلی است که ممکن است در یک روز ارزش پول ملی به میزان ۱۰ درصد کاهش یابد. وی تصریح کرد: مثلاً سود بازرگانان و تولیدکنندگان ما در سال بین ۳۰ تا ۴۰ درصد است وقتی روزانه این نوسانات را داریم ارزش پول ملی یک دهه ۱۰ درصد کاهش می‌یابد دیگر ببینید تا چه حد مشکلات اقتصادی عمیق است.

دولتها از تک نرخی کردن ارز می‌ترسند

عضوهایت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران از مورداینکه چندین سال است دولتمردان صحبت از تک نرخی کردن ارز می‌کنند اما در عمل هیچ اتفاق خاصی در این حوزه نیفتاده است، گفت: بله دولتها طی سالیهای مختلف در مورد تک نرخی کردن ارز صحبت‌های زیادی کردند اما فکر می‌کنم برای اجرای این سیاست ترس وجود دارد که یکی از این ترس‌ها مربوط به واقعی کردن نرخ حامل‌های انرژی می‌شود؛ در واقع دولت‌ها از تبعات این گونه تصمیمات می‌ترسند و این در حالیست که شرایط ارز به قدری بداست که بذتر این نمی‌شود. وی افزود: نکته این است که چند نرخی بودن ارز به قدری رانت، فساد و بی ثباتی در اقتصاد کشور ایجاد کرده است که دولت باید برای اصلاح سیاست‌های ارزی تصمیم قاطعی بگیرد. عباد گفت: اگر از تک نرخی کردن ارز واهمه وجود دارد حداقل باید سازو کار سامانه نیما اصلاح و نسبت به عادلانه کردن تخصیص ارز در این سامانه اقدام شود؛ نرخ ارز حاصل از صادرات پتروشیمی‌ها در نیما ۲۸۵۰۰ تومان است اما نرخ معمولی صرافی‌ها در ۹۰ درصد بخش خصوصی باآن کاری می‌کنند نزدیک به بازار آزاد بالای ۴۶هزار تومان است. این سیستم باید اصلاح شده و سازوکارها عادلانه و واقعی شود. عضوهایت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران توضیح داد: در واقع نرخ‌های نیمایی آران که مربوط به شرکت‌های پتروشیمی است، تنها به درخواست‌های میلیون دلاری شرکت‌های دارای رابطه در بانک‌ها تعلق می‌گیرد و بیشتر این ارزهای نیمایی آران از طریق صرافی‌های بانک‌ها، تنها به مشتریان VIP آنها اختصاص پیدا می‌کند. اما اگر شرکت‌های کوچک و متوسط که از سامانه نیما خرید می‌کنند، مجبورند از نرخ‌های صرافی‌های کوچک‌تر که نرخی بسیار بالا و نزدیک به قیمت بازار آزاد ارائه می‌دهند، استفاده کنند.

سومین مسئله هم تنظیم گری و حکمرانی است.

دیگر نیازی به سوئیفت نداریم

همچنین معاون بین الملل بانک مرکزی اعلام کرد: با توجه به توافقاتی که بین ایران و روسیه در حوزه اتصال کاتال مالی دو کشور داده، برای ارسال پیام‌های بانکی دیگر نیازی به سوئیفت نداریم. محسن کریمی در حاضیه نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت در پاسخ به این سوال که سامانه میر که برای اتصال کارت‌های بانکی ایران و روسیه و کاتال مالی باز شده بین دو کشور در چه وضعیتی قرار دارد؟ اظهار داشت: موضوع پیام‌رسان‌های بانک‌ها با پرداخت‌های کارت‌تی بین ایران و روسیه متفاوت است؛ چرا که مساله پرداخت‌های کارت‌تی که بر اساس آن قرار بود کارت‌های عابر بانک ایرانی‌ها با روسیه متصل شود هنوز اتفاق نیفتاده است اما درباره مساله پیام‌رسان‌های بانکی باید گفت که بر همین اساس همه بانک‌های کشور با بانکی با بانک‌های کارت‌تی بین ایران و روسیه همایش روسیه متصل شده‌اند بنابراین بانک‌ها برای تبادل پیام‌های بانکی نیازی به سوئیفت ندارند چرا که از سیستم‌های بومی و ملی کشورهای خودشان استفاده می‌کنند. معاون بین الملل بانک مرکزی با تأکید بر این که حذف دلار در دستور کار ما قرار دارد، تصریح کرد: بنابراین می‌توان گفت که در این حوزه دیگر نیازی به سوئیفت نداریم. او در پاسخ به سوالی مبنی بر این که آیا توافق بانکی مالی بین ایران و چین در سفر اخیر رئیس جمهور انجام شده است یا خیر، اظهار داشت: همه توافقات بانکی در این چارچوب مترجمانه است و بنا نداریم اینکه همکاری بانکی را بین ایران و چین اعلام کنیم چرا که باعث بروز چالش در تحقق آن می‌شود.

به سر عت از شکاف حجم عبور کند زیرا شرکت کنندگان زیادی که مالک بیت کوین هستند در این حوزه وجود ندارند و خلأ برای حرکت سریع قیمت ایجاد می‌کند که ممکن است به حرکت به سمت منطقه ۳ هزار دلاری اشاره کرد. آننجایی که آخر هفته زمان بزگی برای ارزهای دیجیتال است، معامله‌گران عملکرد بیت کوین را از نزدیک نظر خواهند داشت تا دریابند که آیا حرکتی تهاجمی به منطقه عرضه بی سود و زیان دارد یا خیر.

تجارت

شعبه ۲ اسفند ۱۴۰۱ | جوب ۱۴۴۴ | شماره ۲۶۵۲ | اقتصاد کلان | Thu - ۲1 Feb - 2022 | Page 8

سرمقاله

جایگاه رفاه اجتماعی در بودجه ۱۴۰۲

ادامه‌ از صفحه یک... ارتفاع رفاه و سطح زندگی همگانی است. منابع بسیاری در راستای ایجاد زیرساخت‌های اقتصادی در کشورهای توسعه گرا اختصاص می‌یابد. زیرا توسعه اقتصادی متکی بر زیرساخت‌ها است. یک اقتصاد توسعه گرا باید منابع بیشتری با حداقل معادل بودجه جاری را نسبت به بودجه عمرانی اختصاص دهد. این نسبت در لایحه بودجه ۱۴۰۲ معادل ۵/۱۶ درصد است. متأسفانه در کشور ما همواره منابع بودجه عمرانی بسیار کمتر از بودجه جاری دیده شده است. ضمن آنکه بخشی از منابع بودجه عمرانی نیز به دلیل عدم انتظام مالی، بی‌نظمی دولت در هزینه کرد، وجود هزینه های بسیار مسرفانه در دیوانسالاری و تحمیل مصارف نهادهای فرا دولتی که در بودجه دارای ردیف هستند مصروف تأمین بودجه جاری می‌شود که نتیجه آن برجا ماندن هزاران طرح ناتمام است. از آنجایی که طرف مصارف هر سال رو به افزایش است و منابع جهت پوشش مصارف بیش برآورد شده و قابل تحقق نیستند لذا بودجه‌های سالانه کسره‌های پنهان را در بطن خود دارند. اگر چنانچه تأمین کسری بودجه از طریق اعمال ابزارهای سیاست‌های پولی همچون نرخ بهره، سپرده‌های قانونی، عملیات بازار باز و فروش اوراق قرضه، نرخ تنزیل مجدد و کنترل کمی و کیفی اعتبارات از یکسو و افزایش چرخ‌خاموش خدمات دولتی و فروش اموال دولتی از دیگر سو کارساز نبود برداشت از حساب صندوق توسعه ملی همانند حساب ذخیره ارزی راه‌دیگری برای دست‌یازیدن به منابع ملی است. در حالی‌که این صندوق با اهداف مدیریت منابع نفتی در جهت توسعه اقتصادی به ویژه پروژه‌های زیرساختی که بستر ساز توسعه اقتصادی کشور است تأسیس شده تا با اعطای تسهیلات به بخش خصوصی مولد کارا و متخصص، اهداف توسعه‌ای کشور محقق شود و همچنین کشور را در برابر تکانه‌های اقتصادی و ارزی مقاوم سازد. ضمن آنکه بودجه‌های سالانه جمهوری اسلامی تورم‌زاست، تورم در تنظیم بودجه سال بعد نیز اثر گذار بوده و بر حجم مصارف و به تبع در منابع می‌افزاید. به همین سبب صرف نظر از رشد فیزیکی دیوانسالاری هر سال رشد تورمی ایجاد بودجه نسبت به سال قبل افتد. تورم ۲۴۰ درصدی در پایان سال ۱۴۰۰، رشد ۵۴ درصدی بودجه ۱۴۰۱ و نسبت به سال ماقبل رقم زد. لایحه بودجه ۵۲۶۲ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۲ نیز حدود ۴۰ درصد نسبت به قانون بودجه سال جاری افزایش دارد. البته نرخ تورم سالیانه در پایان اسفند سال جاری قرار از ۵۰ درصد خواهد بود که قطعاً افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در هزینه های دولتی هم تاثیر گذار است و دولت به جای تلاش در کنترل تورم و کاهش مصارف، در تلاش است تا تورم خود ساخته عقب‌ماند. لذا با سیاست‌های معیوب بودجه‌ای خود نیز تورم را باز تولید میکند. طرفه‌ای است که سهم خواهی نهادهای غیر دولتی از منابع بودجه به حدی است که همواره دولت را در تأمین منابع با چالش جدی روبرو می‌سازد. تجارب گذشته و حال نشان می‌دهد دولت‌ها بجای کاهش مصارف مسرفانه خود و مقاومت در برابر زیاده خواهی نهادهای غیر بودجه‌ای و حذف برخی از آنها به بیش برآورد خوش بینانه اما غیر مطمئن منابعی می‌پردازند که حصول آنها بسیار تردید آمیز است و بی‌آمد‌های خطرناکی را رقم می‌زند. در حال حاضر بودجه نهادهای غیردولتی اعم از رسانه‌ای، تبلیغاتی مذهبی و نظامی بسیار افزایش یافته است. در حالی که کشور ایران در حال حاضر با بحران‌های عظیمی روبرو است که لایحه بودجه توان مهار یا حل آنها را ندارد، زیرا اراده و دغدغه‌ای از سوی اغلب مسئولین بر اولویت بخشی نسبت به آنها دیده نمی‌شود. بحران محیط زیست، آلودگی هوا، ناوگان حمل و نقل فرسوده، بحران آب، بحران حقوق و دستمزد و به‌ویژه در مورد کارگران و معلمان و بازنشستگان، معیشت و فقر، بحران مسکن و اشتغال، فروپاشی اکوسیستم، سرخوردگی جوانان، ر کود اقتصادی طولانی مدت، بحران منابع طبیعی، دانش آموزان باز مانده از تحصیل، خسارات ناشی از حوادث غیر مترفه از جمله مواردی است که در لایحه بودجه ۱۴۰۲ راهکارهای شفافی در جهت حل آن‌ها به چشم نمی‌خورد.

یادداشت

ردپای تهاتر در طرح مولدسازی

ادامه‌ از صفحه یک... اعضای هیئت انفر مولدسازی است که ممکن است زمینه هشدار را فراهم کند. البته یکی از آسیب‌هایی که در روش‌های تأمین مالی دولت قابل مشاهده است تکیه بر بودجه به هزینه بردارد تمین نقدی برای تأمین مالی پروژه‌ها بر پایه تهاتر است. ردپای تهاتر از طرح مولدسازی دولت تا تأمین مالی پروژه‌های عمرانی تا تأمین مالی طرح‌های آماده سازی و خدمات زیربنایی و رونبایی طرح‌های مسکن و بسیاری از احکام در حال تهیه برنامه هفتم قابل مشاهده است. بزرگ‌ترین آسیب رویکرد تهاتر به علت عدم شفافیت لازم در کشف قیمت، امکان بروز فساد است. روش کشف قیمت در شیوه تهاتر دارای و زمین با پروژه عمرانی و تعیین قیمت دارایی توسط نیروی انسانی به جای انجام تشریفات و کشف قیمت از طریق مزایده می‌تواند شایبه تضییع حقوق عمومی را فراهم کند. تجربه تلخ شهرداری تهران در سال‌های ۸۹ تا ۹۵ که نشان از شک گسری‌زمینه فساد در شیوه‌تهاتر و بودجه غیرنقدی دارد. اصزار شهرداری وقت تهران بر رویکرد تأمین مالی غیر نقدی سبب شد تا سهم بودجه غیر نقدی از ۲۰ به ۶۰ درصد بودجه در سال‌های مذکور برسد. اگر چه شهرداری وقت تهران در آن مقطع به شدت از این روش حمایت می‌کرد، اما گذر زمان نشان داد که ترک تشریفات سبب ساز بسیاری از فسادهایی همچون املاک نجومی و هلدینگ پلاس شده است. متأسفانه برخی از کارشناسان نیز با ارائه آدرس غلط مبنی بر اینکه سهم عمده‌ای از تجارت جهانی بر پایه تهاتر شکل گرفته، در سوق دادن دولت به این روش اشتباه سهیم هستند. باید توجه داشت که تهاتر در معاملات و تجارت خصوصی – خصوصی که منافع شخصی افراد و شرک‌تها در میان است، کارآمد است، ولی در معاملات دولتی-غیردولتی که پای منافع عمومی با تصمیمات شخصی در میان است می‌تواند زمینه ساز فساد شود.